

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI

Kancelář vládního zmocněnce pro zastupování České republiky
před Evropským soudem pro lidská práva

Kolegium expertů pro výkon rozsudků ESLP a provádění Úmluvy

Informace pro 13. zasedání

29. dubna 2026, 13:00 hodin

Rozsudky a rozhodnutí bez ústního projednání:

(...)

G. SUVERÉNNÍ ŘÁD MALTÉZSKÝCH RYTÍŘŮ – ČESKÉ VELKOPŘEVORSTVÍ PROTI ČESKÉ REPUBLICE

V rozsudku ze září 2025 Soud shledal porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy, jelikož jeden ze senátů Ústavního soudu v řízení o určení vlastnického práva k církevnímu majetku nezohlednil novou linii judikatury k církevním restitucím a rozhodl, aniž by vysvětlil, proč ji nenásledoval, ani nevyužil mechanismus předložení věci plénu podle § 23 zákona o Ústavním soudu.¹

Šíření povědomí o rozsudku. Překlad rozsudku do českého jazyka a jeho anotace v českém znění, které naleznete [zde](#), byly zaslány dotčeným orgánům, které se účastnily daného vnitrostátního řízení (*Okresní soud v Bruntále, Krajský soud v Ostravě, Nejvyšší soud, Ústavní soud a Státní pozemkový úřad*). O rozsudku Soudu a jeho závěrech byly informovány také další státní orgány, které byly či jsou zapojeny do jiných řízení ohledně restituce majetku této církevní osobě (*Obvodní soud pro Prahu 9, Městský soud v Praze, Lesy České republiky s.p., Ministerstvo kultury, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo zemědělství, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových a Úřad vlády*). S rozsudkem byli v průběhu září, října a listopadu 2025 obeznámeni všichni soudci, popř. též jejich asistenti, a zaměstnanci státních orgánů, pro které je rozsudek přímo relevantní.² Anotace byla publikována také v čísle č. 1/2026 [Zpravodaje KVZ](#).

Individuální opatření k výkonu rozsudku. Počátkem února 2026 stěžovatel požádal u Ústavního soudu o obnovu vnitrostátního řízení, které vedlo k podání stížnosti k Soudu.³ Věc je nyní vedena pod sp. zn. [Pl. ÚS 8/26](#).

Obecná opatření k výkonu rozsudku. Česká republika je povinna do šesti měsíců od nabytí právní moci rozsudku, tj. do 11. června 2026, předložit Výboru ministrů Rady Evropy akční plán výkonu rozsudku. Příčinou zjištěného porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy není vlastní nastavení mechanismu pro sjednocování judikatury Ústavního soudu, neboť v tomto směru Soud v rozsudku nevyjádřil žádné výhrady. **Změna platné právní úpravy proto není nutná.** Výkon rozsudku v obecné rovině musí především zdůraznit potřebu a **zajistit, aby byl postup podle § 23 zákona o Ústavním soudu jeho senáty**

¹ § 23 zákona o Ústavním soudu, zní: „Jestliže senát v souvislosti se svou rozhodovací činností dospěje k právnímu názoru odchylnému od právního názoru Ústavního soudu vysloveného v nálezu, předloží otázku k posouzení plénu. Stanoviskem pléna je senát v dalším řízení vázán.“

² Okresní soud v Bruntále, Krajský soud v Ostravě, Nejvyšší soud, Ústavní soud, Ministerstvo kultury, Lesy České republiky s.p. a Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových.

³ Podle § 119 odst. 1 zákona o Ústavním soudu, který zní: „Rozhodoval-li Ústavní soud ve věci, v níž mezinárodní soud shledal, že zásahem orgánu veřejné moci bylo v rozporu s mezinárodní smlouvou porušeno lidské právo nebo základní svoboda, lze proti takovému rozhodnutí Ústavního soudu podat návrh na obnovu řízení za podmínek stanovených tímto zákonem.“

důsledně využíván. Podobu vhodných obecných opatření k nápravě proto KVZ konzultovala především s Ústavním soudem.

Soudci Ústavního soudu se se závěry Soudu v uvedeném rozsudku podrobně seznámili a projednali je na svém interním zasedání dne 11. února 2026. Zdůraznili přitom potřebu důsledného využívání postupu podle § 23 zákona o Ústavním soudu v situacích, kdy jsou pro postup splněny zákonné podmínky. Plénium Ústavního soudu podrobně projednalo vývoj judikatury v oblasti církevních restitucí, rozpornou dosavadní judikaturu, historický vývoj i současný kontext tématu. Shodlo se na nutnosti sjednocení judikatury v budoucích případech. O daném tématu v posledním roce jednalo již několikrát a na toto únorové jednání navázalo taktéž na svém dalším zasedání v dubnu 2026. Plénium Ústavního soudu se tématem zabývá také v nyní rozhodované plenární věci [Pl. ÚS 25/25⁴](#), v níž bude mít příležitost písemně objasnit postupy Ústavního soudu v obdobných případech do budoucna.

Stěžejním předpokladem pro důsledné dodržování postupu podle shora uvedeného ustanovení je široké povědomí soudců a jejich asistentů o tom, že nastolenými otázkami se již zabýval jiný senát Ústavního soudu. Toto povědomí je zajišťováno zejména prostřednictvím vyhledávání v databázi judikatury Ústavního soudu, skrze Bulletin Analytického oddělení Ústavního soudu a v rámci porad pléna Ústavního soudu. Kromě toho Ústavní soud – nezávisle na výkonu rozsudku v nadepsané věci – pracuje na vývoji technologického nástroje, který by měl zajistit pokročilé vyhledávání a identifikaci relevantní judikatury v typově a obsahově obdobných věcech. To přispěje k větší jednotnosti judikatury v obsahově podobných případech, a tedy i důslednému využívání mechanismů pro sjednocení judikatury předvídaných v zákoně o Ústavním soudu.⁵ Během testování a nasazení tohoto nástroje proběhnou také školení asistentů k vyhledávání a identifikaci relevantní judikatury Ústavního soudu. Časově lze tento postup očekávat během následujících 10-15 měsíců.

Závěr. Ve světle výše uvedeného se jeví, že výkon rozsudku nevyžaduje změnu platné právní úpravy, ale postačí její důsledná a ústavně konformní aplikace. Klíčové pro naplnění požadavků Soudu tak zůstává zejména důsledné dodržování pravidel pro postoupení věci plénu v praxi. Napomoci tomu má především široké povědomí o vydaných nálezech Ústavního soudu, které již probíhá na různých úrovních. Nově mu má napomoci využívání technologického nástroje, který Ústavní soud vyvíjí, aby vyhledávání relevantní judikatury jiných senátů usnadnil.

⁴ Ústavní stížnost Římskokatolické farnosti – prelatury Český Krumlov.

⁵ Kromě § 23 jde také o mechanismus v § 11 odst. 2 písm. k) (*atrahování věci plénem Ústavního soudu*).